

Nro. 2.

A' FELS. R. TSÁSZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Septembernek 16-dik napján 1796-ik
esztendőben.*

Nagy Britannia.

A leg közelebbről jött *Londoni* levelekből azt olvassuk, hogy a' közelebb múlt hónapnak a' végén, *Pitt* Minister, a' több Status Ministerekkel együtt *Weymouthba* a' végett mentenek volna-el, hogy ottan a' Királlyal együtt Conferentziát tartsanak. — A' Parlamentum hogy ezen hónapban Septemberben öszve fogé gyűlni, vagy pedig később időre fog annak öszve gyűlése halasztatódni, az a' leg közelebbről küldött leve-
lünkben is említett *Hammond* Úr tudósításától függ, a' mellynek meg-érkezésére, és meg-határozására, a' *Londoni* közönség igen nagyon várakozik.

Azon *Portugalliai* gazdag flotta, a' melly egynéhány *Portugalliai* eskadrék bé-fedezések alatt utaz vala, *Brasiliából* Juliusnak 23-kán *Lis-sabonba* szerentsésen meg-érkezett. Ezen flotta 63 hajókból áll, a' melly minden öszve 6 millió font sterlingre betsülttettek. — A' melly *Brasiliái* 6 hajókat, a' Frantziák magoknak el-vette-nek, azok nem a' fennebb említett flottához tartoztanak, és kevésre betsülttethetnek. — A' *Lis-sabonba* meg-érkezett gazdag flotta pedig, nád mézzel, gyapottal és pénzé nem verettett arany és ezüst darabokkal vólt meg-terheltetve. — A' hajók közül egyik, midön a' *Tágus* fóllyó vizibe bé akart vólna menni, hajó törést szenvedett. — A' *Portugalliaiak* igen igen kemény készületeket tésznek, hogy magokat a' Frantziák ellen meg-oltalmazhassák, mellyhez képest, a' határ ízéle-ken lévő városokat meg-erössíteni, azon személ-jeket pedig, a' kiknek a' magok életek táplálására semmi bizonyos jövedelmek nintsen, katonákká kezdték szedettetni. De e' mellett, az egész Or-szágbán, annak népességéhez képest, a' katonák szedése igen nagy lévén, az elébb való emberek is, mind a' magok tselédjeiknek, mind pedig lo-vaiknak egy bizonyos refzét, a' táborhoz küldeni kötelesek.

A' *Londoni* Börsében nem régiben ezek felett fogattanak: 1) Hogy a' békességnek praelimina-ris articulassai, melly szerént *Anglia Frantzia* Or-szággal meg-békéllenék, a' leg közelebb jövő No-vember előtt az alájjak való al-írás által, tökéle-tességre fognának menni. 2) Hogy *Lissabonban*, a' háborútól 6 hónapokig nints miért félni. 3) Hogy a' *Spanyól* Udvar is, 6 hónapok előtt hadat nem fog kezdeni.

Az *Oportoba* lévő *Portugalliai* kereskedők, magokban azt határozták-meg, hogy a' *Portugal-liai* igazgató széknek, minden interes fizetésen ki-vül valamelly jó summa pénzt adjanak költsön.

A' Frantzia fregatták és káperek, olyan vak-merő bátorsággal birnak, hogy azok *Weymouthoz*

nem mellze, *Portland* szigetéig is el-mennek, holott a' Király, és a' Királyi Familia szokott a' tengeren idő töltésből hajókázni. — Nem régiben *Weymouthba* a' tengerről nagy ágyú lövöldözés hallattatván, más napra kelve hallatták-meg a' hírit, hogy a' Frantzia kaperek, *Lulworthoz* nem mellze, a' ki-kötő helyhez tartozó két hajókat fogtanak volna el.

A' *Portugalliai* újj követ, (Ambassadeur) *Marquis de Pombal*, a' kit *Londonba* ma hónap megérkezni reménylenek, a' *Londoni* Udvar előtt, a' *Portugallia* mostani állopattját le-rajzolván, a' segedelemért, és a' történhető Frantzia projectum ellen, hogy a' *Londoni* Udvar, magát a' Spanyol kabinétnál közbe vesse, azt akarja ki-munkálodni, mivelhogy előre látják azt, hogy a' Frantziák kivánságaik miatt, *Portugalliának* alig ha meg nem gyül a' baja.

Némelly újság levelekben a' vagyon, hogy a' *Pitt*, és *Windhám* között való egyet értés fel-bomolván, erre való nézve, *Windhám* is a' maga hadi Secretariusságotól butsút akarna venni.

Most újjolag annak kezdett hire futamodni, hogy a' Spanyol Udvar már most a' békességről kezdene gondolkozni, és nemtsak az, hogy *Anglia* ellen hadat nem indit, hanem hogy a' más hatalmasságok által folytató háborút is, az ő közben vetése által, a' kivánt békességgel igyekezik fel-tseréltetni. — *St. Vincentbe*, *St. Lucidába*, és *Grenadába* mindég kemény őrizetek tartattnak, mivel az ottan való fel-támadásnak tsalhatatlan jeleit vették észre.

Frantzia Ország.

A' békességnek ki-munkálodása végett, *Párisba* múlatozott két követjei a' Pápa ő Szentségének, Aug. 22-kén, reggeli 6 óra tájban hagyták oda *Párist*. — A' *Nápoly* és a' *Velentzei* követektől is, annak kezdett hire futamodni, hogy ők is

ma hólnap hátat fordittának *Párisnak*. — A' *Nápolyi* követ, Hertzeg *Belmonte*, a' békességnek ki-munkalodása végett, a' Fr. igazgató székkel való első Conferentziája alkalmatosságával, azt akarván veghez vinni, hogy a' békesség, annál hamarább meg-köttetessék, ezt mondotta: „Hogy az ő Királjának 60000 emberekből álló trupjai általánának talpon, mellyre a' Respublikánusoktól ezen feleletet nyerte: „Hogy a' dologgal, annyi-val kevésbé kellenék sietni.

A' *Párisi* Aug. 22-kén irt levelekből azt olvassuk, hogy *Drouet*, a' maga fogságából *Ricord* nevezetű pajtássával együtt, Aug. 17-kén estveli 6 és 7 óra között eblabalt volna, de hogy a' fogházából, az ablakon mehetett volna ki, azt a' Directorium azért is kétségbe hozta, hogy az ablak el-fürészelt rostélja juka, olyan kitsinynek találtatott lenni, hogy azon egy kis gyermek feje is alig térhetett volna ki; továbbá, hogy a' fal odala, sohólt is el nem suralodott, mindenütt poroson maradt, és hogy a' kötelen való bog is egy másra réá nem huzodott, annakokáért igaznak lenni lehetne azt gondolni, hogy az ő fogházát vigyázok vesztegettettek volna meg, és hogy ő, a' képpen illantot volna el a' maga pajtássával együtt. — Aug. 21-kán annak futamodott vala hire, hogy *Drouet*, *Páristól* 3 óránnyira, egy *Ruel* nevezetű faluba újjolag el-fogattatott vala ugyan, de azon fogságából is el-szökött, de ezen hirt kétségbe kezdték hozni, azt pedig nem, hogy azon környékben 30 és egy néhány Jákobinusok fogattatának volna el. — *Párisban*, a' közönséges piatzokon lévő strásák egynéhány naptól fogva ismét meg-erössítettének. — Aug. 27-kén, a' *Párisi* levelek fzerént, a' meg-öszült emberek in-nepe tartatott-fel az egész Respublikában, és minden közönségben, az öregebbek közül négyen, gyözedelmi köntösbe fel-öltöztvén, a' közönséges piatzon, gyermekek által vezettettek, holott a' Praesidens beszédet tartván, bokkrétákból készült köfzorút rakott az ő fejekre, a' meg-öszült embe-

rek házai pedig, fóllyó virágokkal ékesítettenekek-fel, végtére pedig estve az ifjaknak tántz adattott. — A' *Madridi* Udvarnál, a' Dámák, Frantzia kokardával kezdettenek meg-jelenni. — A' vének tanáttsa Praesessévé, Deputatus *Muraire* választatott. Polgár *Montioye*, ezen titulus alatt: *L'ami de Roi* (a' Király-barátja) egy irást adott ki, a' mellyben *XVI-dik Lajost* ditséretekkel az égig magasztalja. — *Lyonban* is rosz fa ég a' tűzön. Aug. 21-kén 100 livránnyi assignatáért, kész pénzbe tsak két livrát, és 16 solst adtanak. Az előtt való napokon pedig, a' *Párisi* kints tárház, egy-néhány lieferansokat, mind zechinekkal fizetett-ki, a' mellyeket Gen. *Bounaparte* küldött vala a' Tárházba.

Az 500 személjeből álló tanátsnak Aug. 18-kán való ülésében, azon tanátsnak Praesidensévé, *Pastoret* választatott.

A' *Brüsszeli* Aug. 25-kén irt tudósittások szerint, Gen. *Tilly*, a' ki eddig *Belgiumban* kommandirozott vala, már most *Hollandiába* a' végett mégyen-által, hogy az ottan lévő északi armada kommandirozását kezéhez vehesse. Ugyan ezen tudósittásokból olvassuk azt is, hogy a' Fr. igazgató székek, a' klastromok el-törlések iránt való végezését, *Belgiumban* már bé-kezdettek telylyesíteni.

A' *Párisi* Aug. 25-kén irt levelek szerént, a' *Cadixből* uttyára eredett Spanyol flotta, 20 linéa hajókból álló, mellyek közül egyik 136, más kettő 112, egymás 94, három 80, a' többi pedig 74 ágyúsok; ezen flottát 14 fregatták, és egy-néhány könnyeb szerű hajók kísérik. — Az Admirál *Richeri* eskadreja, 7 linéa hajókból áll, a' mellyek 74 — 80 ágyúsok, és 3 fregattákból, a' mellyek 36 — 40 ágyúkkal vagynak meg-spékelve. — A' Frantzia, és Spanyol hajókból egyesült flottáról azt mondják, hogy az *Toulon* felé a' végre vette vólna a' maga útját, hogy az oda való ki-kötő helyben, a' maga vitorláit, majd

szélnek botsáttani készen tartó flottával együtt egyesítse magát. — A' Frantzia ki-kötő helyekben, ezen tengeri kezületek felöll, a' *Párisi* újság levelek azt hiszik, hogy azoknak tellyesseggel, semmi más egyéb tzeljok nem vólna, hanem tsak az, hogy midön most az Angliai tengeri erő, úgy annyira el-ozlott, és el-távozott egyik a' másiktól, az időnek ezen kedvező alkalmatosságát fordittsák a' magok hasznokra, és Angliának adjanak egy visitat. De az újjább Angliai tudósittások azt hirlelik, hogy az oda való kánálisban is, egy 25 linéa hajókból készen álló flotta, ezen alkalmatlan vendégek' jó móddal való fogadására várakozik. A' *Párisi* levelek szerént, a' Pápa ö Szentsége *Párisba* vólt követjei, azért küldettetenek-el onnan, mivelhogy ök, a' Directorium előtt magok iránt óllyan ki-jelentést tettenek, hogy *Ferrárának* és *Bolognának*, a' Frantzia Respublikának való engedések felöll, nékiek semmi rendelések nem vólna.

Hadi Történetek.

A' 73-dik szám alatt lévő Udv. Diárium mellé, ezen hónapnak 13-kán, az ide alább meg-irt különös tudósittas (*Extrablatt*) ragasztatott, mellyet Fegyver Tármeister Gr. *Latour*, *Landshut* mellöll *Hochenbergből*, ezen hónapnak 10-kén küldett vala; hogy t. i. minekutánna a' fennebb említett Fegyver Tármeister, F. M. L. Báró *Fröhlichnek*, a' *Tirolisi* passusokról, *Lech* felé való elé-nyomúlása iránt rendelést tett vólna, azon elé-nyomulás ollyan szerentsésen véghez is ment, hogy Major *Morbert*, a' határ szél beli egyesült hufzár seregekkel, ezen hónapnak 7-kén, *Turachig* nyomúlt-elé, és egy kemény ütközetben, az ellenséget erőssen meg-vervén, azt meg-futamtatta, 300 embereinél többet le-vágott, sokakat pedig, a' maga fogságába ejtett. — Major *Wolfskehl* is hasanlóképpen *Dachauig* nyomúlván-elé, az ellenségtől 44 meg-terheltetett munitzios szekereket, egy ágyút, egynéhány más rendbéli szekereket elvett, az emberei közül pedig 318-at fogott-el.

Ezen szerentsés lépésnek óltalmazására, a' Fegyver Tármester, a' *Condé* seregének Gen. Gr. *Viomenille* alatt való egy részét rendelte ki, a' melly is az *Iser* folyó vizén *Schefflárnál* keresztül menvén, az ellenség corpussának bal szárnya felé nyomúlt-elé.

F. M. L. Báró *Fröhlich*, a' fennebb meg-nevezett Fegyver Tármestert az iránt tudósította, hogy ő maga is, mind azokkal a' seregekkel, a' mellyek nélkül a' hegyek között való passusok el-lehetnek, ezen hónap 11-ke és 12-ke között elé-fogna nyomúlni. — A' Fegyver Tármester Úr pedig, a' nem régiben *Pfaffenhausen* mellett el-foglalt tábor helyyet, a' *Landshut* mellett valóval el-tserélni, annyival is inkább szükségesebbnek tartotta lenni, mivelhogy az ellenség, ezen hónapnak 7-kén, a' *Mosburgnál* egy bataillonnal, és 4 escadronnal fekvő *Obester Lamottét* 10000 emberivel visszä nyomván, azzal az *Iser* folyó vizén keresztül ment, és olyan fel-tett tzéllal vólt, hogy *Mosburgtól* fogva *Vils-Viburg* és *Geisenhausen* felé a' végett nyomúljon elé, hogy a' képpen a' Fegyver Tármester háta megé kerülvén, azonnal az ő tábora szárnyára üssön.

E' béli szándékát, az ellenség hogy tökéletes-ségre vihesse, még 9-dikben is nagyon iparkodott rajta, minthogy azon a' napon, a' fennebb is említett *Obester Lamotté* seregére ütvén, egyszers-mind az *Alcha* és *Thall* között lévő kordonján is a' Fegyver Tármesternek keresztül akart rontani; de minthogy a' Fegyver Tármestertől oda menni rendeltetett truppok, ideje koránt meg-érkeztek vala oda, az ellenség általok nemtsak az hogy visszä verettetett, hanem az *Iser* folyó vizén is kéntelenítettett a' maga trupjait keresztül vonni.

Éppen ezen a' napon ütött vala az ellenség *Münchennél*, a' F. M. L. Hertzeg *Fürstenberg* vezérlése alatt való seregünkre is, az oda való hidat el-akarván magának foglalni, de a' F. M. L.

keményen való ellent állása, és a' néki segittsége ment truppok miatt, ott is az ellenség a' maga tzélját el nem érhetette, és a' hidat, továbbá is a' mi birtokunkba hagyni kéntelenítettett. — Melly szerént a' közönséges, és dühösséggel réánk, való tsapása által se boldogúlhatván a' maga tzéljában, a' mi trupjainknak álhatatos és kemény vitézségek által, *Breisingennél* és *Mosburgnál*, a' hol az *Iser* folyó vizén kereftül jött vala, ismét villzá kergettetett, és azon folyó viz mellyékit a' miéink a' magok birtokok alá vették.

Mikor ezen történetnek a' hire, a' Fegyver Tármasternek meg-vitettetett vala, akkor az ő forposztyai az *Iser* folyó vizén kereftül *Pfaffenhausen* felé való úttyokban vóltanak, és a' Gen. Gr. *Nauendorf Appach* és *Abendsberg* között fekütt corpussával, *Rohrnál* és *Pfaffenbergnél* egyesítették vala magokat.

A' fennebb meg-nevezett 73-dik szám alatt ki-adattatott Udv. Diárium mellé, ezen hónapnak 10-kén, ismét egymás, és ezen ide alább meg-irt különös tudósittás ragasztatott, melly szerént, a' mint az iránt, *Károly* ő Kir. Hertzegsége, ennek a' hónapnak 8-kán *Aschaffenburgból* a' maga tudósittását botsátotta vala, a' *Würtzburgnál* 3-dik Septemb. történt gyözedelemnek, minden részben olyan kívánatos következése vólt, a' millyent csak várni lehetett. — Az el-fogattattaknak száma már eddig az ideig többre megyen 3000-nél. A' *Würtzburgi* kastélyban azokon a' 36 réz, és 52 vas ágyúkon kívül, a' mellyek a' Frantziáknak oda lett bé-menetelekkor ott hagyattattak, 6 Frantzia nagyobb szerű ágyúk, 125 munitzios szekerek, 13 tár szekerek, és sok ártillériához való készületek találtattak. A' benne lévő őriző sereg, a' melly 800 fejekből állott, Divisions-Generális *Bellemonttal*, a' ki egyszersmind a' Frantzia ártillériának Directora is vólt, és a' most leg közelebb *Luxemburgból* meg-érkezett ártilléria fő igazgatóval, *Lacroixal*, fogságba esett.

Az ellenség, a' meg-nevezett ütközet után, *Schweinfurt* és *Hamelburg* felé vonta magát; 5-dikben a' fő Hertzeg kvártélyja *Oberzellbe* vólt, a' *Ménus* vize mellett, a' hol az ellenséget mindenütt nyomba követő könnyű szeres seregtől, azt a' hirt vette, hogy az ellenség *Schweinfurtot* több mint 100 darabokból álló, és nagyobb részént a' Német Birodalomból való, ágyúinak hátra hagyásával, nem külömben *Freudenberget* is 60 ágyúkkal együtt, oda hagyta, és *Fulda* felé vette az útját. —

A' mi előjáró seregünk, 6-dikban dél után, a' F. M. L. *Kray* vezérlése alatt, *Aschaffenburg*-hoz nyomúlt elő, a' hól 3 batallionból álló ellenséges tsoporra bökent, a' melly az ő *Spessart*-ból való kemény tüzelése által, a' mi seregeinknek előbbre való nyomulását akarta meg-akadályoztatni: de F. M. L. *Kray*, az ellenséget vitézül meg-támodta, azt *Aschaffenburgon* keresztül verte, a' *Ménuson* által üzte, a' lovasság által sokakat le-vágatott és 600-at közülle el-fogott.

Ő Királyi Hertzegsége is ezen hónap 7-kén a' táborral *Aschaffenburg*-hoz meg-érkezvén, az előjáró sereg egész *Dettingenig* elő-nyomúlt, és a' könnyű lovasság *Gellenhausenig* jár-ki portázni.

Midön ezen tudósítás már induló félben vólna, éppen akkor vette ő Hertzegsége F. M. L. *Kray*-tól azt a' hirt, hogy az ellenség 8-dikán jó reggel *Frankfurtot* oda hagyta, és már a' *Blankenstein* huszár regementjéből egy tsaport, oda bé is rukkólt vólna.

A' 74-dik szám alatt költ *Bétsi Udv.* Diárium mellé, a' most fálló hónapnak 14-kén, ezen különös tudósító levél ragasztatott; hogy Generál-Major Gr. *Nauendorf*, Sept. 11-kén, *Abendsberg*-ből egy Stafétát azon örvendetes hirrel küldett ide, hogy az ellenség Generálja *Moreau*, a' maga *Abendsberg* körül fekvő táborát, *Pfaffenhofen* és *Rain* felé nagy siettséggel vissza húzta vólna.

Minthogy pedig a' Gen. *Nauendorf* ki-küldett patroljai, *Mainburgnál* is semmi ellenséget nem találtak, ebből már az említett Generál azt gondolja, hogy az ellenség maga visszavonása, az ő egész linéájára való nézve, annyival is inkább ki-terjed, mivelhogy az ő corpussának *Münchennél* álló bal szárnya, kevés számból való volt, és hogy az ellenség a' maga keményebb erejével, a' Duna felé állott.

Fegyver Tarmester Gr. *Latour*, mihelyt a' maga táborával *Landshutból*, egy bizonyos méz-szeségre elé fog nyomulni, hogy az ellenségnek úttyát el-álhassa, Gen. Gr. *Nauendorf* is, a' *Károly* ő Kir. Hertzegsége parantsolatjára, a' Dunán *Ingolstadt*nál azonnal keresztül fog menni, az ellenségnek a' maga visszavonását annyival inkább nehezebbé akarván tenni.

Az Olasz Országi tudósítások, a' fennebb megnevezett különös tudósító levél tartása szerint, most csak abból állanak, hogy Feldmarschal Gr. *Wurmser*, *Ala* felé igen nagy erővel nyomult elé, és hogy a' *Roveredonál* állott F. M. L. *Dávidovich* is az ellenséget visszanyomta. Más felől pedig Feldmarschal Gr. *Wurmser Bassánótól* fogva *Véronáig* és *Castelnuovoig* nyomult elé, a' nélkül, hogy valahol az úttyában csak egy ellenségre is talált volna. De ezen környékből jövő, és más meghatározottabb tudósításokra kelletik várakoznunk.

A' 74-dik szám alatt ki-adott *Bétsi Udv.* Diárium mellé Sept. 15-kén arról adatott egy különös tudósítás: Hogy *Károly* ő Kir. Hertzegsége a' tábortól, az ártilléria mellett szolgáló Oberstlieutenant *Szuhait*, a' közelebb múlt hónapnak 6-kától fogva, a' melly napon az ellenség legelőbb *Ambergnél* támodtatott vala meg, ezen hónapnak 6-káig, a' mikor már *Aschaffenburgig* kergettetett visszavonás, történt minden tsatáknak le-írásával küldötte ő Felségéhez, a' mellynek értelme, hogy a' rövid summába való le-írás által meg ne gyen-

gittessék, az a' közönséggel, mentől hamarább, a' maga tökéletes foglalatja szerezni fog közölni, melléje ragasztatván ezen tudósításhoz, annak a' kárnak le-irára is, a' melyet a' Cs. K. armádia, különbkülönbféle ütközetekben, a' maga el-estyeire, meg-sebessítettyeikre, el-fogattatyaikra, el-tévelydetjeikre nézve szenvedett. Továbbá

Ezen Oberstlieutenant által ö Kir. Hertzegsége *Dettingenből*, Sept. 10-kén olyan tudósítást küldött, hogy mivel az Avantgardénak egy osztálya, Sept. 8-ka reggelin *Frankfurt* felé elé-küldetett, a' melly előll az ellenség, azon az ejtészaka elébb állott, ö Kir. Hertzegsége 9 ben az egész armádiával együtt *Aschaffenburgból* meg-indulván, *Dettingennél* szállott táborba.

Az *Whlánusok* közül Oberstlieutenant Gr. *Keglevits*, *Königsteinig* nyomúlt elé, de az ellenség az oda való várnak egy részét fel-vettette, minek előtte onnan magát hatrább húzta, és két mosár ágyúit magától hátra hagyta volna.

A' *Máintzi* vár Gubernatora F. M. L. *Neu*, a' várbeli őrizetnek egy része által, az ellenséget *Wisbaden*en túl kergette, és ö Kir. Hertzegsége azt gondolja, hogy a' F. M. L. 9-dikben *Schwalbakig* elé fog nyomúlni.

Wisbadenben a' mi vitézeink egy 16 fontos ágyút vettek el az ellenségtől, a' közönséges hír szerezni pedig, az ellenség *Flörsheimba*, sok munitzioit, fegyvereit, bágásiájit, hagyta volna magától hátra, Oberstlieutenant *Williams*, *Eltvillen* keresztül, derekasint kergeti az ellenséget. Az ellenség a' *Ménuson* vólt hidját magával együtt elvitte, a' deszkákat el-égette, a' hajókat keresztül furta, öszve rontotta, el-süjlesztette. — Az ö Kir. Hertzegsége táboránál lévő könnyű truppok *Höchstnél*, *Homburnnál*, és *Friedbergnél* vagynak, az ellenség pedig, *Esch*, és *Vezlár* felé húzza magát, és *Máintz* is az ostrom alóll már fel-szabadúlt.

A' mint Oberstlieutenant *Szuhay* bizonyosnak lenni állítja, az Aug. 23-kától fogva, Sept. 6-káig esett külömb külömb ütközetekbe, az el-lenség a' maga el estyeire, meg-sebessítettjeire, el-fogattatjaira nézve öszveséggel, 20 ezer emberit könnyen el-veztette.

Batáviai Respublika.

Chevalier d'Aroujo, a' ki 1790-től fogva *Hágában* úgy múlatott vala, mint *Portugalliai* Minister, most a' maga Udvarától *Párisi* követté neveztetett-ki, a' kinek *Hágából* való el-menetelit, az oda valok annyival is inkább sajnálják, hogy ő a' maga nemes caractere által, magát előttek igen kelemetessé tette vala.

A' Frantzia igazgató szék, a' *Hágai* Minister, Polgár *Blaauw* visszá hivattatása alkalmatosságával, a' Nemzeti Gyűlésnek azt írta, hogy ő a' hátra maradott Minister Polgár *Meyerhez* leg inkább bizik, a' ki a' Respublikával való egyet értést, mindég nagyobb tökéletességre kívánja vinni. — A' *Hágai* Frantzia őrizet, *Utrechtbe* ment által. — *Rigából* úgy irnak, hogy a' *Hollandiai* hajóknak, a' Muszka Országi ki-kötő helyekbe való ki's bé-menetelek, a' Muszka Czárné parantso-latjából meg-tiltatott, más *Hollandiából* jövő neutralis hajóknak pedig, továbbá is meg-engedtetett volna.

Az Aug. 23-kán költ *Hágai* levelek szerént, a' Nemzeti Gyűlésnek az a' decretuma, melly szerént az Ekklésia, a' Statustól egészen el-szakasztatik, a' *Batávusoknak* nagyon a' szivekre hatott, és az, az emberek sziveik között, már is meghasonlásra adott alkalmatosságot, melly szerént hogy a' Fanatismus, vagy a' valláshoz való buzgoság miatt, a' nép között valami fel-támodás ne légyen, a' mostani országlást folytatók, annak meg-akadályoztatásán nagyon iparkodnak, annyival is inkább, mivel azon *Amsterdami* 15 Reformatus Papoknak, a' kik a' magok iránt való po-

litikai ki-jelentéseiket meg-tenni el-múlatván, azért a' magok hivataljok folytatásokban suspendaltat-tanak vala, felette sok párt fogoik vagynak. — A' Nemzeti Gyűllésnek már az iránt is sokan bé-adták a' magok panaszait, hogy az Isteni szol-gálat tételre való öszve hívásra, harangozni nem szabad, de azonban, a' Nemzeti Gyűllés, a' maga elébbeni végezése mellett még eddig meg-mara-dott. — A' 'sidok, ámbár nem fognak is annyi jussal birni, mint a' mennyivel a' *Batáviai* Polgá-rok birnak, de hogy az ő állapottyak, az eddig valónál sokkal jobb lesz, ahoz nagy reménység-gel lehet lenni.

Olasz Ország.

Minekutánna a' *Mántuai* várnak, az ostrom-lás alóll való fel-szabadulása hire *Romába* meg-vi-tertetett volna, az ottan múlató Fr. Commissa-riusok, a' néptől azonnal bosszúsággal kezdettek illetetni; annakokáért, hogy több a' féle exces-susok magokat elé ne adják, annak meg-aka-dalyoztatására, az oda való igazgató szék, a' pa-trolokat, éjjel nappal jártattatja, azon a' piatzon, a' hol a' Frantziák lak helyei vagynak. — A' Fr. Directorium, az *Olasz Országi* fő Gen. *Bou-naparténak*, azt a' parantsolatot küldette-ki, hogy *Romának* 50000 emberrel adasson egy visitat. — A' *Korsikai* patriotioták száma szaporodni kezdett. *Toulonban* a' tengeri hadakozó hajók keményen készittetnek, mellyek közül 13, már egésszen ké-ssen áll, 6 pedig rövid idő alatt el fog készülni.

A' *Roveredoból* Sept. 2-kán küldett levelek szerént, ottan még mindenek tsendességbe vagy-nak, és még eddig semmi nevezetes dolog nem történt, a' Frantziák pedig minden felöll kiseded seregekbe mutagotják magokat. — Az *Austriai* fő kvártély még *Trientbe* vagyon. — A' *Mántuai* őrizökről az a' hir, hogy *Casal Maggiore* felé újjo-lag ki-ütvén, az ellenségtől sok prédát nyerte-nek volna.

Német Ország.

Manheimből Sept. 2-kán. A' *Manheimi* várba lévő őrizők, egynéhány olztályokban ki-ütvén a' várból, azon truppok, *Türkheimig* és *Kaiserslauternig* nyomúltanak-elé, *Zwingenbergnél* pedig, egynéhány szabad seregbélieket, és egy Fr. Commissariust fogtanak el. — Az *Erláangi* tudósítások szerént, a' *Würtzburgnál* való ütközet, a' *Frantziáknak* 10000 embereibe került, a' melly alkalmazhatossággal, az ágyúzás 9 órákig tartott. — Alsó *Saxoniába* azt beszélik, hogy a' *Mulzka Udvar*, a' *Svékussal*, és a' fényes *Portaval* együtt, azt akarnák véghez vinni, hogy *Európában* a' békeség helyre állittassék. — *Regensburgba* ezen hónap 10-kén, estvéli 6 órakor egy Kurir, azt az örvendetes hirt vitte magával, hogy a' *Frantziák Frankfurtan* túl, 3 óránnyira kergettettének volna vissza az *Austriai* vitézektől. — A' *Regensburg* körül lévő truppok azon vagynak, hogy ők is a' *Frantziákkal* mentől hamarább kardat mérjenek.

Münchenből Sept. 2-kán. A' *Frantziák* tegnapról fogva, a' mi városunk előtt vagynak, de a' városba az officereken kívül mások még bé nem jöttek. A' fegyverszünéstől azt beszélik, hogy a' már meg-határozott volna. A' *Gen. Latour* corpussa, az *Iser* folyó vizének túlsó partyán fekszik, melly is a' *Condé* seregiből való egynéhány ezer emberekkel egyesítette magát, a' kiknek nagyobb része lovasság. — Sept. első napján, az *Austriaiak* 1000 ágyú lövésnél többet tettenek az *Iser* folyó vizén való hidnak öszve rontására való nézve, a' mellyekből egynéhány golyobisok a' városba is bé-repültenek, a' *Frantziák* közül pedig sokan meg-sebessittettek. *Ingolstadt* körül is, *Pfaffenhofen* és *Reichertshofennél* a' hol a' *Frantzia* tábor bal szárnya fekszik, Sept. első napján kemény tsata ment véghez. — A' *Moreau* fő kvártélja *Dachauba* vagyon. — Az *Austriaiak*, Sept. 2-kán is szándékoztanak a' *Frantziákra* réá ütni.

B é t s.

A' magokra önként katonaságot vállolt személekből álló seregre nézve, ezen folyó hónapnak 4-kén, e' következő rendelések tétettettek itten közönségesse: Hogy ezen sereg, a' *Bétsi önként való katonák corpussanak* fog neveztetni, a' melly kompaniákra osztattatván-fel, mindenik kompánia, egy más Cs. K. kompánia hasonlóságára lézzen el-intéztetve, a' mellyekben, a' közembereknek 10, az Al-Káplároknak 12, a' Káplároknak 14, a' Strásamestereknek pedig napjára 20 krajtzárok fognak adattatni; a' Tiszteknek pedig, a' Cs. K. katonaságnál szokásban lévő rendes zsoldjok fog ki-járni. — Az első két vagy három kompániákhoz, Kapitányoknak és fő Hadnagyoknak, olyan tiszteket neveztet-ki mostan ö Felsőge, a' kik már ennekelötte hadi szolgálatban vóltanak, és minden kompániához a' Strásamestert, és az Al-Tiszteknek fele részét, hasanlóképpen olyan személekből téteti, a' kik más regimen-teknél ez előtt szolgálatot tévén, azokra magokat érdemesekké tették, az Al-Hadnagyokat, és az Al-Tiszteknek felét pedig, magából a' *Corpusból* engedi választatni, a' *Bétsi* Kommandans által, a' tagoknak alkalmas vólta, és a' corpus fel-állittásában való rész vételeknek mértéke szerint, a' több kompániák is, az illy formán való el-intézésnek részessei lézzenek, mihelyt arra magokat alkalmasoknak lenni meg-bizonyítják. — Ezen corpusnak, szintén úgy, mint a' más rendbéli katonaságnak, kenyere, ló portzioja, és a' hadi munkálodáshoz, kinek kinek a' saját fegyverén kívül meg-kivántató készületek, és eszközök, a' Cs. K. Tárházból fognak ki-szolgáltatni. A' corpus Fő és Al-Tisztyei, ez után is a' Cs. K. katonaság közönséges kassájából fogják a' magok zsoldjaikat ki-kapni, hanem az egész felesleg való rész, mellyet az Al-Tisztek, a' rendes zsoldon felyül fognak kapni, a' corpus fundussából fog ki-telni. — Az olyan személek, a' kik a' katonáskodásra rend szerént kötelesek, nem tsak

úgy vétettetnek-fel ezen corpusba, hogyha magukat ruhájokkal, fegyvereikkel ki-készítvén, a' réájok meg-kivántató summát, a' corpus kassájába bé-szolgálatják, hanem úgy is, hogyha ezt helyettek mások fogják tellyesíteni. — A' meg-kivántató esztendei summa pedig, ezen első esztendőben 97 a' több következő esztendőkben pedig 83 forintokból fog állani, a' melly summának egy negyed részét, a' város Kapitánnya Cancellariájába fertály esztendőnként kelletik befizetni.

Magyar Ország.

Tólna Vármegyéből Sept. 5-ik napján. Ennek-előtte egy héttel tartatott Vármegye Gyűllésének alkalmatosságával, fel-olvastatván Jó Fő Ispányunk, Mélt. Gróf *Aponyi Antal* Úr Eő Nagysága Tek. Consiliarius és Ord. Vice-Ispán *Jeszenszky Sándor* Úrhoz intézett levele, a' Fels. Kir. Helytartó Tanáts által minden Magy. Országai Fő Ispánokhoz küldött levelével együtt, melly által az ő Felsége részére meg kivántató rendelések tétettek: Vármegyénk minden helységeknek előjárói 's tisztviselői, a' Felség, és Haza mellett való buzgóságokat 's hiveségeket annyira meg bizonyították, hogy ázóltától fogva, a' katonaságra alkalmas ifjakat rendről rendre hordják bé *Sexardra*, hogy az ottan lévő verbunkos Strazsamesternek által adassanak. — Még eddig 9, 10 ember is kiállítatott egy helységből, és annyira meg szaporodott a' legénység, hogy 8 napok alatt 150 vett hadi szolgálatot, a' kik közt egyetlen egy kivető ember sem találtatott, holott a' Vármegyebeli helységeknek még nyóltzad része sem adott katonát, a' Tek. Uraságokat pedig ide sem számlálom. — Katonából és gabonából, egész tehetségünk szerént fogunk ő Felségének adakozni.